

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Thực hành tiếng việt lớp 7 trang 69 Tập 1 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Thực hành tiếng việt trang 69 (Cánh diều)

Câu 1 (trang 69 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Tìm phó từ trong các câu sau. Cho biết chúng đi kèm từ loại nào và bổ sung ý nghĩa gì cho từ trung tâm.

- a) Con vật khùng khiếp quá! (Véc-nơ)
- b) Đúng là tàu đang đỗ ở chỗ nước trong ... (Véc-nơ)
- c) Vòi và đuôi bạch tuộc có khả năng mọc lại. (Véc-ng)
- d) Anh đừng để tâm đến chuyện hôm nay. (Bret-bơ-ly)

Trả lời:

- a) Phó từ: **quá**, đi kèm với động từ **khùng khiếp**, bổ sung ý nghĩa cho từ trung tâm: chỉ mức độ quá cỡ của con vật.
- b) Phó từ: **đang**, đi kèm với danh từ **tàu** chỉ ý nghĩa thời gian, nhấn mạnh con tàu hiện tại ở vùng nước trong.
- c) Phó từ: **lại**, đi kèm với động từ **mọc** chỉ ý nghĩa lặp lại của cái vòi và đuôi bạch tuộc.
- d) Phó từ: **đừng**, đi kèm với danh từ **anh** chỉ ý nghĩa cầu khiến, cầu mong nhân vật anh không để tâm đến việc hôm nay.

Câu 2 (trang 70 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Tìm số từ trong những câu dưới đây. Xác định nghĩa mà số từ bổ sung cho danh từ trung tâm. Chỉ ra hiện tượng biến đổi thành điệu hoặc phụ âm đầu một số yếu tố cấu tạo trong các số từ là từ ghép.

- a) Ở bên phải cửa sổ xuất hiện bảy con bạch tuộc nữa. (Véc-nơ)

- b) Ở đó đã tập hợp chừng hai mươi người cầm rìu sẵn sàng chiến đấu. (Véc-nơ)
- c) Cuộc chiến đấu kéo dài mười lăm phút. (Véc-nơ)
- d) Căn Háp (Hab) có hệ thống liên lạc phụ thứ hai và thứ ba. (En-đi Uya)

Trả lời:

- a) Số từ: **bảy** + danh từ **con bạch tuộc** => xác định số lượng chính xác con bạch tuộc xuất hiện.
- b) Số từ: **hai mươi** + danh từ **người** => xác định số lượng người chính xác.
- c) Số từ: **mười lăm** + danh từ **phút** => xác định thời gian chính xác.
- d) Số từ: thứ **hai** và thứ **ba** => biểu thị thứ tự.

- Từ ghép chỉ số từ: hai mươi, mười lăm, thứ hai, thứ ba.

+ Hiện tượng biến đổi thanh điệu trong các từ ghép là: hai tiếng cùng thanh ngang (**hai mươi**) hoặc tiếng thứ nhất là thanh trắc, tiếng thứ hai là thanh ngang (**thứ hai**) hoặc phụ âm đầu một số yếu tố cấu tạo trong các số từ là

+ Phụ âm đầu cấu tạo trong số từ: có sự biến đổi từ phụ âm thanh hầu sang phụ âm môi (h->m: hai mươi), hoặc từ âm môi sang âm lưỡi: m-> l (mười lăm).

Câu 3 (trang 70 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Các tổ hợp “số từ+ danh từ” in đậm trong những câu dưới đây giúp em hình dung về loài bạch tuộc như thế nào?

- a) Đó là một con bạch tuộc dài chừng **tám mét**. (Véc-nơ)
- b) Thân nó hình thoi phình ở giữa, là một khối thịt nặng chừng **hai mươi, hai lăm tấn**. (Véc-nơ)
- c) Con quái vật có **tám vòi** thì **bảy vòi** đã bị chặt đứt. (Véc-nơ)

Trả lời:

- Các tổ hợp số từ + danh từ: *tám mét; hai mươi, hai lăm tấn; tám vòi, bảy vòi* giúp em hình dung về loài bạch tuộc khổng lồ, giống như một con thủy quái với những cái râu dài loằng ngoằng, chằng chịt.

Câu 4 (trang 70 SGK Ngữ văn lớp 7 Tập 1): Viết một đoạn văn (khoảng 5 – 7 dòng) nêu cảm nghĩ của em sau khi học văn bản Bạch tuộc (Véc-nơ), trong đó có sử dụng phó từ và số từ. Xác định nghĩa mà phó từ, số từ bổ sung cho danh từ trung tâm trong đoạn văn đó.

Trả lời:

Truyện khoa học viễn tưởng là những tác phẩm văn học mà ở đó tác giả tưởng tượng hư cấu dựa trên những thành tựu khoa học và công nghệ. Văn bản Bạch tuộc là một trong những minh chứng tiêu biểu cho loại truyện này. Khi chưa tiếp xúc với con bạch tuộc ngoài đời thực chúng ta có thể hình dung về con vật này thông qua tưởng tượng của nhà văn Véc- nơ như sau: con bạch tuộc dài chừng tám mét, đôi mắt của nó màu xanh xám nhìn thẳng và không động đậy; bạch tuộc có khoảng tám chín chiếc râu tua rua dài loằng ngoằng gấp đôi thân. Những cái răng bằng sừng của chúng cứ mở ra khép lại. Một con vật kì lạ, thân hình là một khối thịt lớn chừng hai mươi hai lăm tấn và có sự biến đổi màu sắc từ xám sang nâu đỏ. Và một điều đặc biệt ở loài vật này là chúng có khả năng phun ra thứ độc màu đen để phòng thủ khi gặp nguy hiểm. Đó là loài bạch tuộc khổng lồ mà chúng ta bắt gặp khi đến với Véc-nơ.

- Trong đoạn văn trên đã sử dụng các số từ và phó từ là:

+ Số từ: **tám** mét, **tám chín** chiếc râu, **một** con vật...

+ Phó từ: **những** tác phẩm, con vật **này**, mở **ra**, khép **lại**...